

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเบาหวาน การสนับสนุนทางสังคม กับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเบาหวาน และการสนับสนุนทางสังคม กับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในคลินิกตรวจรักษาโรค ศูนย์บริการสาธารณสุข 8 บุญรอด รุ่งเรือง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ป่วยที่มีประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และรักษาที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 8 บุญรอด รุ่งเรือง ในปี 2553 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ได้จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเบาหวาน แบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson' correlation

coefficient) และสถิติการวิเคราะห์หาความแตกต่างของสองข้อมูล (One Sample t test)/ ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (F test หรือ Two-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องโรคเบาหวาน และการสนับสนุนทางสังคม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จากความแตกต่างที่เกิดขึ้นทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน 200 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.0 ช่วงอายุที่พบผู้ป่วยมากที่สุด คือ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 54.0 ส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงสุด ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87 มีสถานภาพสมรส มีคู่สมรส ร้อยละ 52.0 และสมาชิกในครอบครัวที่มีหน้าที่ดูแล คือ สามเณร ร้อยละ 46.0
2. ผู้ป่วยโรคเบาหวาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเบาหวาน โดยภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.27, SD = 0.756$) การดูแลสุขภาพตนเองโดยภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95, SD = 1.09$) และส่วนใหญ่มีการสนับสนุนทางสังคม โดยภาพรวม ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.22, SD = 1.01$)
3. ส่วนการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคเบาหวานแตกต่างกัน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการสนับสนุนทางสังคมแตกต่างกัน
4. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคเบาหวาน และการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

In this descriptive research investigation concerning the relationship between knowledge of diabetes and social support and self-care in diabetic patients, the researcher investigated diabetic patients at Health Center 8 Bunrod Rungrueang, Bangkok Metropolis.

Using the simple random sampling method, the researcher selected a sample population consisting of 200 patients whose records showed they had had diabetes for no less than one year and who also received treatment at Health Center 8 Bunrod Rungrueang in 2010. As an instrument of research designed to collect data, the researcher used four questionnaires. One questionnaire was designed to elicit data concerning the demographical characteristics of the patients. A second questionnaire was concerned with knowledge of diabetes. A third questionnaire queried respondents concerning

social support. Finally, a fourth questionnaire pertained to the self-care of the diabetic patients under study.

Techniques of descriptive statistics used in data analysis consisted of percentage, mean and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using Pearson's product moment correlation coefficient. An analysis to determine differences between pairs was conducted using one sample *t* test. *F* test or two-way analysis of variance (ANOVA) was used to test variance. In cross comparisons of knowledge of diabetes and social support as classified by demographical characteristics, differences were tested by means of Fisher's least significant difference (LSD) test.

Findings are as follows:

1. Out of 200 diabetic patients, most of them were females (74.0 percent). As for age, the largest number of patients belonged to the group of those who were 60 years old or older (54.0 percent). The educational level of the majority was lower than that of a bachelor's degree (87 percent). Slightly more than one-half (52 percent) were married. In respect to family members who took care of the patients, a plurality were taken care of by spouses (46.0 percent).

2. The diabetic patients under investigation exhibited knowledge of diabetes in an overall picture at a moderate level ($\bar{X} = 1.27$, $SD = 0.756$). Moreover, in respect to these patients, self-care in an overall picture was found to be at a moderate level ($\bar{X} = 2.95$, $SD = 1.09$), while most of these

patients received social support in an overall picture at a moderate level ($\bar{X} = 2.22$, $SD = 1.01$).

3. Hypothesis testing indicated that differences in the demographical characteristics of gender and educational level were paired with differences in knowledge of diabetes. In the case of differences in the demographical characteristic of age, concomitant differences were found in social support.

4. The researcher also determined that knowledge of diabetes and social support were positively correlated with self-care by diabetic patients at the statistically significant level of 0.05.